

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/45 van 15 juni 2021

betreffende

tekst	voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot invoering van een waarborg bij inkomende bruiklenen voor tijdelijke tentoonstellingen.
roepnaam	(Indemniteitsdecreet bruiklenen)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 28 mei 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna de "VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna het "**e-govdecreet**"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de "**AVG**"), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna de "**WVG**");

Gelet op het verzoek om advies van 31 mei 2021 van de heer Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Cultuur, ontvangen door de VTC op 31 mei 2021;

Gelet op de beslissing van de VTC om de adviesvraag af te handelen in een schriftelijke procedure;

Brengt op 15 juni 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor cultuur (hierna de "**Adviesvrager**") verzocht bij brief van 31 mei 2021 om het advies van de VTC over een voorontwerp van decreet tot invoering van en waarborg bij inkomende bruiklenen voor tijdelijke tentoonstellingen (hierna het "**Ontwerp**").
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. De hoge en stijgende financiële waarde van belangrijke bruiklenen voor grote tentoonstellingen en de daarmee samenhangende stijgende verzekeringskosten, maken het steeds moeilijker om in Vlaanderen grote tentoonstellingen te organiseren. Om deze kosten te verlagen, kan de Vlaamse overheid zich garant stellen voor eventuele schade of verlies aan cultuurobjecten in bruikleen. Zulke garantie heet een indemniteitsregeling of staatswaarborg. Indemniteit zorgt voor een **vermindering van de kosten voor het organiseren van een tentoonstelling** doordat kan bespaard worden op de verzekeringskost. Dit bedrag kan geïnvesteerd worden in andere doelstellingen (bv. internationale bruiklenen van hoge culturele en artistieke kwaliteit, mogelijkheid om meer tentoonstellingen te organiseren, etc.).
4. Het Ontwerp stelt voor om een staatswaarborg in te voeren tot dekking van mogelijke schade vanaf het moment dat de bruikleen op de vaste standplaats bij de bruikleengever wordt weggenomen tot op het moment dat de bruikleen terug op de vaste standplaats bij de bruikleengever wordt geplaatst. Deze waarborg zal, onder bepaalde voorwaarden, alle risico's voor inkomende bruiklenen voor tijdelijke tentoonstellingen met een internationale uitstraling dekken.
5. De binnen het Cultureelerfgoeddecreet aangeduide cultureelerfgoedinstellingen, de erkende instellingen die ingedeeld zijn bij het landelijk niveau en de erkende universitaire bibliotheken en archieven kunnen aanspraak maken op de indemniteitsregeling.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

6. De VTC stelt vast dat de personen, van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
  - de bruikleengever en -nemer, hun personeelsleden en hun aangestelden;
  - de deskundigen; en
  - de dossierbehandelaars.
7. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens van deze personen, onder meer de identificatiegegevens waaronder het rijksregisternummer. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

8. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een **rechtvaardigingsgrond** vindt in artikel 6 AVG en voor sommige verwerkingen in artikel 9 en eventueel in artikel 10 AVG¹.
9. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling².

---

¹ Wat ook de mogelijkheid van de verwerkingen ervan beperkt.

² Zie DEGRAVE, E., "L'è-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m. : EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

10. De VTC onderlijnt in het bijzonder artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVMR en artikel 22 van de Grondwet- voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)³ of punt e))⁴ van de AVG omkadert, **in principe**⁵ minstens de volgende **essentiële elementen** van die verwerkingen zou moeten vermelden met het oog op de voorzienbaarheid van de norm en om een toetsing aan de AVG mogelijk te maken:
- het doel van de verwerking;
  - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁶;
  - de betrokkenen;
  - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
  - de opslagperioden⁷; en
  - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁸.
11. De VTC constateert alvast dat uit de tekst van het Ontwerp en de Memorie van Toelichting, wel kan afgeleid worden:
- welke persoonsgegevens worden verwerkt (art. 18, §4 van het Ontwerp);
  - wie de betrokkenen zijn (art. 18, §3 van het Ontwerp);
  - wie verwerkingsverantwoordelijke zal zijn (art. 18, §2 van het Ontwerp).
12. De VTC is positief over het feit dat het Ontwerp aparte artikels bevat die onder meer de verwerking van persoonsgegevens behandelen.
13. De Memorie van Toelichting geeft enkele verduidelijkingen bij artikel 18 van het Ontwerp en stelt o.a. dat paragraaf 2 de rechtsgrond vermeldt waarop de administratie zich baseert bij het verwerken van persoonsgegevens. Noch het Ontwerp, noch de Memorie van Toelichting vermelden echter de specifieke rechtvaardigingsgrond, in de zin van artikel 6 van de AVG, om de verwerking van persoonsgegevens te rechtvaardigen. Uit artikel 1 van het Ontwerp en in de Memorie van Toelichting blijkt enkel dat het Ontwerp een gemeenschapsaangelegenheid regelt. De VTC beveelt aan om deze **rechtvaardigingsgrond** te specificeren.⁹

---

³ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

De VTC merkt op dat als artikel 6, e) van toepassing is, de betrokkene op basis van artikel 21, 1, AVG diens recht van bezwaar kan laten gelden. Als het een uitgewerkte regeling van een specifieke (categorie van) geautomatiseerde verwerkingen betreft, is volgens de VTC ook de wettelijke verplichting (artikel 6, 1, c), AVG) in te roepen als rechtvaardigingsgrond.

⁵ Elementen die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen, namelijk om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (wettelijke basis) en de conformiteitstoets aan de AVG.

⁶ Zie artikel 5.1.c), AVG.

⁷ Zie ook artikel 5.1.e), AVG.

⁸ Als er meerdere verantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

⁹ Minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen.

3. Doelbinding

14. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
15. De VTC vindt het positief dat de Memorie van Toelichting het doel van de regeling bepaalt, namelijk grote(re) tentoonstellingen met een internationale uitstraling in Vlaanderen mogelijk te (blijven) maken. Daarnaast heeft de regeling tot doel om ook 'middelgrote' tentoonstellingen mogelijk te maken om zo de groeidynamiek van dit type tentoonstellingen te versterken.
16. De VTC is echter van mening dat deze doelstellingen de algemene doelstellingen van het Ontwerp van decreet zijn en niet de specifieke doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens specificeert. De VTC beveelt daarom aan de specifieke doeleinden voor de verwerking van persoonsgegevens te bepalen, opdat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zouden zijn.

4. Verantwoordelijkheid

17. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen, waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
18. Het Ontwerp doet dit met artikel 18, §2:

“De dienst die de Vlaamse Regering aanwijst, treedt op als verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7) van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit decreet, meer bepaald bij het ontvangen, beoordelen en verwerken van aanvragen tot waarborg, bij de uitvoering van toegekende waarborgen en de afhandeling van schadegevallen.”

(eigen benadrukking)

19. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijke(n) moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹⁰ voor de voorziene verwerking van persoonsgegevens al dan niet noodzakelijk is.

5. Minimale gegevensverwerking

20. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
21. De **categorieën van betrokkenen** worden aangeduid in artikel 18, §3 van het Ontwerp:
  - de bruikleengever en -nemer, hun personeelsleden en hun aangestelden;
  - de deskundigen; en
  - de dossierbehandelaars.

---

¹⁰ Voor richtlijnen over, zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2018.pdf>)

22. De bruikleengever kan in uitzonderlijke gevallen een natuurlijke persoon zijn volgens een verduidelijking van de adviesvrager. Een natuurlijke persoon zal eerder een beroep doen op een verzekeringsmaatschappij.
23. De VTC stelt vast dat het Ontwerp enkele **categorieën van gegevens** aanduidt in artikel 18, §4 van het Ontwerp:
- identificatiegegevens, rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
  - financiële gegevens;
  - opleidingsgegevens;
  - loon- en tewerkstellingsgegevens; en
  - gegevens over expertise.
24. Het Ontwerp stelt in artikel 18, §4, 1° dat “**andere identificatiegegevens**” zullen worden verwerkt. Voor de VTC is het niet voldoende duidelijk over welke identificatiegegevens gegevens het dan zou kunnen gaan. De VTC beveelt daarom aan om dit minstens in de memorie van toelichting te verduidelijken en delegatie te geven aan de Vlaamse Regering om aan te duiden welke dat zijn.
25. Er wordt geen uitleg gegeven over de reden van het verwerken van gegevens m.b.t. opleiding, loon- en tewerkstelling en expertise. De VTC kan de proportionaliteit hiervan dan ook niet beoordelen. De VTC beveelt daarom aan de te verwerken categorieën van persoonsgegevens te herbekijken in samenwerking met een functionaris voor de gegevensbescherming en zo gepast te beperken.
26. Voor het geval dat de bruikleengever een natuurlijke persoon zou zijn, wijst de VTC erop dat wanneer er **financiële gegevens** worden verwerkt van die personen, deze in dit kader als gevoelige gegevens of gegevens van zeer persoonlijke aard worden beschouwd omdat ze betrekking hebben op het vermogen van de betrokkene¹¹.
27. Het Ontwerp bepaalt dat het **rijksregisternummer** zal worden verwerkt. De VTC wijst op het derde lid van paragraaf 1 van artikel 8 van de wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen:
- “§ 1. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen. Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.”*
28. De VTC stelt vast dat artikel 18, §4 van het Ontwerp kan dienen als decretale basis voor het **gebruik** van het rijksregisternummer. In het geval er **toegang** nodig zou zijn tot informatiegegevens in het Rijksregister, of om er een **mededeling** van te verkrijgen, zal er echter wel nog steeds een machtiging nodig zijn van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken zoals omschreven in artikel 5 van de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen. Het is op basis van het Ontwerp niet duidelijk of er louter gebruik zal worden gemaakt van het rijksregisternummer dan wel of er ook toegang nodig is tot gegevens in het Rijksregister en of er mededelingen zullen plaatsvinden.
29. De VTC gaat ervan uit dat gezien een potentieel hoog aantal betrokken organisaties mogelijk een aantal van de ontvangende organisaties nog niet zijn aangeduid als **ontvangers** van de persoonsgegevens. Voor zover deze gekend zijn, worden ze best aangeduid in het Ontwerp. De VTC beveelt ook aan om in een uitvoeringsbesluit aan te duiden welke diensten van de organisaties/overheden toegang zullen hebben tot welke data.

---

¹¹ Guideline WP2 over DPIA, p. 11 punt 4.

30. De VTC vindt het positief dat het Ontwerp de dienst, die de Vlaamse Regering aanduidt, verplicht om eerst persoonsgegevens op te vragen bij de **authentieke bronnen** zelf (bv. Rijksregister). Pas in tweede instantie kunnen gegevens worden opgevraagd bij de aanvrager. (artikel 18, § 5 Ontwerp).
31. Artikel 18, §5 van het Ontwerp stelt ook dat er **mededelingen** van persoonsgegevens zullen plaatsvinden met tussenkomst van bevoegde dienstenintegratoren. In deze context vermeldt het Ontwerp niet de entiteiten waaraan, en doeleinden waarvoor, de persoonsgegevens mogen worden meegedeeld. In het licht van artikel 6.3, AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de doeleinden welbepaald en uitdrukkelijk omschreven op te nemen. Voor wat de mededeling van persoonsgegevens betreft, zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Het is voor de VTC niet duidelijk of er Vlaamse instanties betrokken zouden zijn bij de mededelingen van persoonsgegevens.

6. Bewaartermijn

32. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
33. Wat de **bewaartermijn** van de gegevens die in het kader van het Ontwerpdecreet worden verwerkt, wordt in artikel 18, §6 het volgende bepaald:

“De maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet conform artikel 5, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming worden bewaard, worden vastgelegd in beheersregels als vermeld in artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van die bewaartermijnen wordt rekening gehouden met de cultuurhistorische waarde van de dossiers.”

34. Er wordt daarbij verwezen naar de relevante bepaling in het Bestuursdecreet van 7 december 2018. In de Memorie van Toelichting wordt daarover het volgende gesteld:

“Voor wat betreft de bestuursdocumenten van de Vlaamse Overheid, wordt in het algemeen al aan die voorwaarde uitvoering gegeven door Afdeling 5. “Beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten” van het Bestuursdecreet (07/12/2018). Art. III.81 van het Bestuursdecreet bepaalt daarbij dat voor elke categorie van bestuursdocumenten beheersregels worden opgesteld die onder meer een bewaartermijn en een definitieve bestemming (vernietiging ofwel een permanente bewaring) bevatten. De selectieregels worden gepubliceerd in het serieregister dat online beschikbaar is. Het is naar die beheersregels waarnaar in dit artikel verwezen wordt.”

35. De Memorie van Toelichting stelt dat de bewaringstermijn kan worden bepaald in de beheersregels. De VTC wijst erop dat deze beheersregels meestal minimale bewaringstermijnen betreffen en geen maximale voor de bescherming van de persoonsgegevens. Er zou in het kader van de verwerking van persoonsgegevens echter eerder verwezen moeten worden naar het register van de verwerkingsactiviteiten, zoals bedoeld in artikel 30 AVG. Dit register kan dan nog worden geïntegreerd in de beheersregels.
36. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp zelf één of meerdere bewaartermijn(en) te bepalen, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen. Zo nodig kunnen details worden uitgewerkt door de Vlaamse Regering als die daarvoor gedelegeerd wordt.

7. Juistheid

37. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
38. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen.

8. Rechten van de betrokkenen en transparantie

39. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
40. De VTC is dus van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplicht op te nemen vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 38, met eventuele verwijzing naar een privacyverklaring op het aanvraagformulier, op de website of in communicatie tussen de organisaties en betrokkenen, zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het duidelijk is tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten inzake bescherming van persoonsgegevens (bv. in het kader van een aanvraagformulier).

9. Beveiligingsmaatregelen

41. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste **technische en organisatorische maatregelen** te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
42. De VTC wijst erop dat aangezien niet alle gegevens duidelijk zijn en het mogelijk delicate gegevens betreft (zie hiervoor) een bijzondere aandacht vereist is inzake **informatieveiligheid** (zie infra).
43. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁵.
44. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingsystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen; en
  - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

---

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (http://vtc.corve.be/docs/VTC_VEILIGHEID_referentiemaatregelen-vs-01.pdf)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

45. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁶.
46. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁷.
47. De VTC beoordeelt het positief dat er in artikel 18, §7 van het Ontwerp verwezen wordt naar beveiliging van gegevens en passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van betrokkenen. Dat geldt zeker voor artikel 18, §5, tweede lid van het Ontwerp, waarin opgelegd wordt dat beroep wordt gedaan op bevoegde dienstenintegratoren voor de uitwisseling van persoonsgegevens.

III. BESLUIT

48. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat, bij voorkeur daarin en anders in uitvoeringsreglementering, volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- het bepalen van de rechtvaardigingsgrond van de verwerking onder de AVG (luik 2);
  - het bepalen van de specifieke doeleinde(n) voor de verwerking van persoonsgegevens (luik 3);
  - het bepalen van de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt (luik 3);
  - het verduidelijken van de “andere identificatiegegevens” die zullen worden verwerkt (luik 5);
  - de proportionaliteit van de categorieën persoonsgegevens te herbekijken met de functionaris voor de gegevensbescherming (luik 5);
  - het verder uitwerken van de bewaartermijn(en) (luik 6);
  - het uitwerken van bepalingen die betrekking hebben op de juistheid van de persoonsgegevens (luik 7);
  - het uitwerken van transparantiemaatregelen (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door:Hans Graux (Signature)
Getekend op:2021-06-29 23:37:08 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

---

¹⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁷ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.